

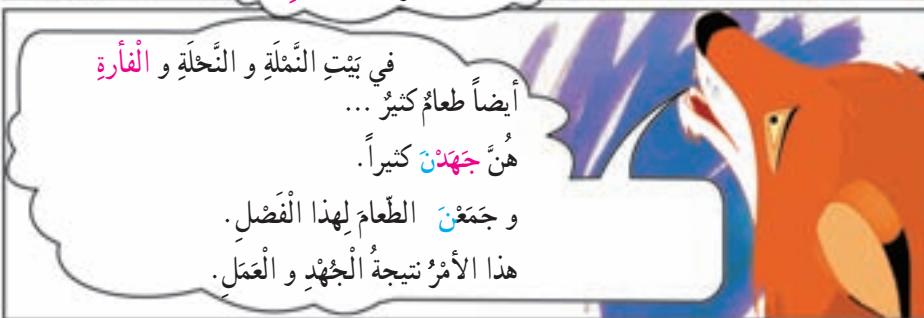
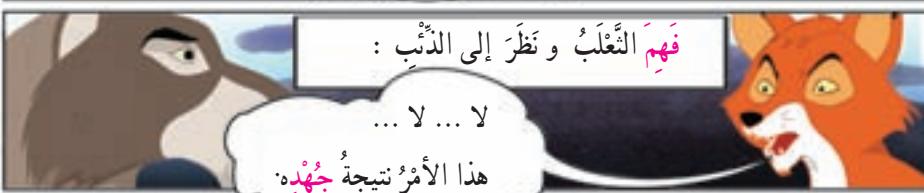

الدَّرْسُ الثَّالِثُ قَتْبِيَّةُ الْعَمَلِ

عندما وصلوا إلى بيت الأسد
 جاء الأسد لاستقبال الحيوانات.

الحمار والتعلب جلسا
 قرب الأسد و أكل
 من الفواكه والأطعمة
 والأسد أكل معهما أيضاً.

شهر تماشا

کَتَبا	هَمَا	كَتَبْتَا	هَمَا	كَتَبَا
كَتَبْتُوا	هُمْ	كَتَبْتُنَّ	هُمْ	كَتَبُوا

میدان کوچک شهر پر از تندیس بود. در گوشه‌ای دو تندیس مذکور و در گوشه‌ای دیگر دو تندیس مؤنث. در نقطه‌ای دورتر تندیس‌های سه نفره. اولین علامتی که جلب توجه می‌کرد تابلوی بود که روی آن علامت نوشته شده بود.

راهنما از فرصت استفاده کرد و به بچه‌ها گفت:

— بچه‌ها! این علامت را می‌بینید؟!

این علامت نشان‌دهنده‌ی «دو نفر» است!

یکی از بچه‌ها پرسید: یعنی ما هرجا این علامت را دیدیم باید بفهمیم که **دو نفر** انجام‌دهنده‌ی آن کار هستند؟

— بله، آفرین!

خوب! اکنون به جدول ۱ و ۲ که قبلًا نیز با آن آشنا شده‌ایم نگاه کنیم.

۲

خرَجَتْ	جَلَسَتْ	كَتَبْتُ
ضَحِكَتْ	فَهِمْتْ	عَمِلْتْ

۱

خَرَجَ	جَلَسَ	كَتَبَ
ضَحِكَ	فَهِمَ	عَمِلَ

سپس علامت مشنی را به این فعل‌ها متصل کنیم:

...	...	كَتَبَا
...	...	...

...	...	كَتَبا
...	...	...

بچه ها پس از پر کردن خانه های جدول با اشاره‌ی راهنمای متوجه شدند که زمان مسابقه فرا رسیده است.

گروه (۱)

فعل های رو به رو را به منظی تبدیل کنیم :

وَصَلَ : ...	قِيلْتْ : ...	شَرِبَ : ...
نَظَرْتْ : ...	ضَرَبْتْ : ...	فَصَدَ : ...

گروه (۲)

نوع صیغه‌ی هر فعل را بنویسیم :

جَعَلْتَا : ...	نَصَرَا : ...	خَرَجْتَا : مثناي مؤنث غائب
فَيْلَ : ...	سَمِعَا : ...	سَمِعَتْ : ...

گروه (۳)

معنای فعل های ذیل را بنویسیم :

أَكَلَ : ...   صَرَحْتْ : ...   حَمَلاً : ...
فَرَيَّتَا : ...   هَرَبَا : ...   وَقَعْتَا : ...

پس از استراحتی کوتاه، راهنمای بچه ها را به گوشی دیگر شهر تماشا راهنمایی کرد. در آن جا تندیس های سه نفره جلب توجه می کرد. در یک سو تندیس های مذکور و در سوی دیگر تندیس های مؤنث وجود داشت. در کنار هر گروه یک علامت نیز قرار گرفته بود:

بچه ها به محض دیدن تابلوها همگی شروع کردند به خواندن فعل ها :
حرُجُوا، جَلْسُوا... حَرَجْنَ، جَلَسْنَ...

سپس راهنما به علامت **وا** و **ن** اشاره کرد و پرسید:

با توجه به فعل هایی که خواندیم علامت «وا» مربوط به کدام دسته است؟

جمع مذکر   جمع مؤنث

علامت «ن» برای کدام دسته مناسب است؟

جمع مؤنث   جمع مذکر

آنان بی بودند که «وا» نشانه‌ی جمع مذکر و «ن» نشانه‌ی جمع مؤنث است.

در این لحظه بچه‌ها متوجه شدند که باید به سراغ پر کردن خانه‌های جدول ۱ و ۲ بروند:

۲

خرجَتْ	جلَسَتْ	كَبَتْ
ضَحِكَتْ	فَهِمَتْ	عَمِلَتْ

۱

خَرَجَ	جَلَسَ	كَبَّ
ضَحِكَ	فَهِمَ	عَمِلَ

...	...	كَبَيْنَ
...	...	...

...	...	كَبَوا
...	...	...

بچه‌ها که با روش کار راهنما آشنا شده بودند، دریافتند که پس از پر کردن خانه‌های جدول باید خود را برای مسابقه آماده کنند.

گروه (۱)

صیغه‌های جمع افعال روبه‌رو را

بنویسیم:

...	نَظَرَ	...	أَخَذَ
...	وَقَعَ	...	ذَهَبَ

گروه (۲)

صیغه‌های جمع افعال روبه‌رو را

بنویسیم:

...	نَظَرْتُ	...	أَخَذْتُ
...	وَقَعْتُ	...	ذَهَبْتُ

گروه (۳)

نوع صیغه های هر فعل را بنویسیم :

وصَلَتَا : ...	نَهَضُوا : ...	سَمِعَنْ : جمع مؤنث غائب
جَهَذَنْ : ...	كَتَبَنْ : ...	جَمَعُوا : ...

گروه (۴)

معنای فعل های رو به رو را بنویسیم :

أَكْلَنْ : ... عَجِبُوا : ...
قالَوَا : ... وَصَلَتْ : ...

پس از انجام مسابقه، راهنما به بچه ها گفت :

با یادگیری صیغه های این درس، شش صیغه **غایب** را یاد گرفتیم.

بچه ها درحال خارج شدن از شهر تماشا بودند که نگاهشان به تابلوهای ذیل افتاد :

«هُنْ»

جمع مؤنث غائب
هُنْ جَلَسَنَ

«هُمْ»

جمع مذكر غائب
هُمْ جَلَسُوا

«هُما»

مثنای مذكر و مؤنث
هُما جَلَسَا. هُما جَلَسَتَا

مسابقه گروهی

برای هریک از فعل های ذیل یکی از ضمایر «هُما»، «هُنْ» و «هُمْ» را به کار ببریم :

- ۱ - ... سَجَدُوا لِلَّهِ.
- ۲ - ... نَظَرَتَا إِلَى الْوَالِدَيْنِ.
- ۳ - ... كَتَبَنَ الدُّرُوسَ.
- ۴ - ... وَصَلَّا إِلَى الْبَيْتِ.

تمارين

التمرين الأول

من ...؟

با توجه به متن درس، پاسخ درست را با علامت مشخص کنید:

- ۱ - من قال : مَرْحَبًا بِالْأَسَدِ عَلَى هَذِهِ الضَّيَافَةِ؟ الْحِمَار ○ الْعَلَب ○ الْزَّرَافَة ○
الْأَسَد ○ الدَّبُّ ○ الْحِمَار
- ۲ - مَنْ جَاءَ لِإِسْتِقْبَالِ الْحَيَوانَاتِ؟

هل ...؟

۳ - هل جَهَدَ الدَّبُّ فِي فَصْلِ الرَّبِيعِ؟ *

۴ - هل كَانَتِ الضَّيَافَةُ فِي بَيْتِ الدَّبِّ؟

۵ - هل جَلَسَ الْحِمَارُ وَالْعَلَبُ قُرْبَ الْأَسَدِ؟ نعم ○ لا ○

التمرين الثاني

هریک از فعل‌ها را به خانه‌ی مناسب آن وصل کنید:

التمرين الثالث

جاهای خالی را با فعل ماضی مناسب پر کنید:

- ۱ - الْطَّالِبَاتُ ... الْدَّرْسَ. (سمع)
- ۲ - الْطَّالِبَانِ ... إِلَى الْمَدْرَسَةِ. (وصل)
- ۳ - الْأَطْفَالُ ... مَحْفَظَتَهُمْ. (أخذ)
- ۴ - الْبَنِتَانِ ... فِي الْغُرْفَةِ. (جلس)
- ۵ - الْرَّجَالُ ... مِنْ مَكَانِهِمْ. (نهض)

الَّتَّمْرِينُ الرَّابِعُ

متن زیر را بخوانید و کلمات فارسی آن را به عربی برگردانید :

فِي يَوْمِ الْجُمُعَةِ

فَائِزَةُ وَ سَعِيدَةُ ... إِلَى الْمَدْرَسَةِ .

رَفَتَنَدَ

* وَ حِينَما * ... إِلَى هَنَاءِ *

رَسِيدَنَدَ

* بَابَ الْمَدْرَسَةِ مُغْلَقًا *

يَافَتَنَدَ

ذَلِكَ الْيَوْمُ كَانَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ !!

فِي الْغَابَةِ

الْتَّلَامِيْذُ وَ مُدَرِّسُهُمْ ... إِلَى الْغَابَةِ لِسَفَرَةِ عِلْمِيَّةِ *

رَفَتَنَدَ

عِنْدَمَا ... إِلَى وَسْطِ الْغَابَةِ ،

رَسِيدَنَدَ

! ...

تَعَجَّبَ كَرَدَنَدَ

... *

كَفَتَنَدَ

أَيْنَ طَرِيقُ الْعَوْدَةِ ؟ هَلَ التَّلَامِيْذُ ضَلُّوا * الطَّرِيقَ ؟ !

الْتَّمْرِينُ الْخَامسُ

با توجه به تصویر، جاهای خالی را پر کنید :

١ - الطّالبُان ... مِنَ الْبَيْتِ.

٢ - الْمُعَلِّمَاتُ ... الْمَدْرَسَةَ.

٣ - الرّجَالُ ... حَانُوْتَهُمْ . *

٤ - ... وَصَلَنَ إِلَى الْمَدْرَسَةِ.

الْتَّمْرِينُ السَّادِسُ

آيات زیر را ترجمه کنید :

﴿وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ﴾

﴿جَعَلَ الشَّمْسَ سِرَاجًا﴾

﴿ذَكِرُوا اللَّهَ كَثِيرًا﴾

الدُّرَاسَاتُ الْقُوَّانِيَّةُ

با توجه به معنی آیات، هریک از کلمه‌های زیر را در جای خالی مناسب قرار دهید:

جَمَعٌ - عَمَلٌ - عَجِبُوا

همزة / ۳

(کسی که مالی جمع کرد)

الَّذِي ... مَا لَّا

۲

(تعجب کردند که انزاده‌نده‌ای به سویشان آمد) ق /

أَنْ جَاءَهُمْ مُنْدِرُونَ

كهف / ۱۱۰

(باید کاری شایسته انجام دهد)

فَلَيَعْمَلْ ... صَالِحًا

در آیات زیر، کلمه‌های هم‌خانواده‌ی کلمات بالا را پیدا کنید و زیر آن‌ها خط بکشید:

(همگی) آل عمران / ۱۰۳

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا

جمع

بقرة / ۲۵

(انجام دادند)

...الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

العمل

مؤمنون / ۶۳

(کارهایی)

وَلَهُمْ أَعْمَالٌ مِنْ دُونِ ذَلِكَ

ق / ۲

(شگفت)

هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ

عجبوا

أعراف / ۶۳

أَوْعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ ...